

Versiohistoria

Versio	Päivämäärä	Kuvaus
1.0	21.12.2017	Dokumentti julkaistu.
2.0	11.3.2019	Tehty etuustietoihin liittyvät muutokset. Päivitetty dokumentti vastaamaan sidosryhmätestauksen nykytilannetta.

KESKEISET TERMIT JA NIIDEN SELITTEET

Termi	Määritelmä
Anonymisointi	Anonymisoinnilla pyritään siihen, että tiedosta tulee sellaista, ettei sitä voida missään tilanteessa (edes jonkin toisen hallussa olevan tiedon avulla) yhdistää tiettyyn luonnolliseen henkilöön. Esimerkiksi henkilötietojen käsittely niin, että henkilötiedot muutetaan peruuttamattomasti sellaiseen muotoon, ettei mikään taho voi tunnistaa henkilöä niistä suoraan tai välillisesti.
Pseudonymisointi	Pseudonymisoinnissa tiedot muutetaan tunnistamattomaan muotoon, mutta lisätietojen tai salausavaimen avulla tiedot pystytään palauttamaan alkuperäisiksi.
GDPR	25.5.2018 voimaan tullut EU:n laajuinen tietosuojasetus (EU general data protection regulation 2016/679).

OHJE TESTIAINEISTON ANONYMISOINNISTA

Tämän ohjeen tarkoitus on antaa sidosryhmille tarvittavat tiedot käytettävän testiaineiston anonymisointiin. Kaikki aineistot, joita sidosryhmät toimittavat tulorekisteriin, pitää olla anonymisoitu tämän ohjeen vaatimusten mukaisesti. Sidoryhmien on itse anonymisoitava oma aineistonsa. Toimitettuja aineistoja ei anonymisoida uudestaan tulorekisterissä.

Aineistojen lisäksi sidosryhmillä on mahdollisuus toimittaa omia Y-tunnuksia ja henkilötunnuksia tulorekisteriin testausta varten. Sidoryhmätestauksessa käytetään ensisijaisesti tulorekisterin tarjoamia tunnuksia. Jos sidoryhmä haluaa toimittaa omia tunnuksia testausta varten, ne pitää toimittaa anonymisoituina. Tulorekisteri ei erikseen anonymisoi sidoryhmien toimittamia tunnuksia. Testauksessa ei voi käyttää sellaisia sidoryhmän omia Y-tunnuksia tai suomalaisia henkilötunnuksia, joita ei ole erikseen toimitettu tulorekisteriin.

Anonymisoinnissa aineisto muutetaan tunnistamattomaksi niin, ettei aineistoa pysty palauttamaan alkuperäiseksi jonkin arvon tai esimerkiksi salausavaimen avulla.

Jos arvot pystytään palauttamaan yhdistelemällä eri arvoja tai salausavaimella, kyseessä oleva aineisto olisi pseudonymisoitua. GDPR:n mukaan sellaiset pseudonymisoidut henkilötiedot, jotka voitaisiin yhdistää luonnolliseen henkilöön lisätietoja käyttämällä, olisi katsottava tiedoiksi, jotka koskevat tunnistettavissa olevaa luonnollista henkilöä.

Tunniste (Code)

Tyyppi	Vaatus	Syy anonymisointiin
Y-tunnus (Business ID)	Y-tunnus on muutettava kokonaan. Muutetun Y-tunnuksen on oltava muodoltaan oikea.	On olemassa pieniä yrityksiä, joissa on vain yksi työntekijä. Tällöin Y-tunnuksen avulla voidaan päätellä henkilö, johon tiedot liittyvät.
Henkilötunnus (suomalainen) (Personal Identification Number (Finnish))	Henkilötunnuksen loppuosa on muutettava. Loppuosa on muutettava siten, että henkilötunnus on muodollisesti oikein. Syntymäajan voi jättää ennalleen.	Henkilötunnuksen avulla henkilö voidaan yksilöidä.
Alv-tunniste (VAT) (VAT number (VAT))	Alv-tunnistetta (VAT) koskevat samat vaatimukset kuin Y-tunnusta, sillä poikkeuksella, että alv-tunnisteen oikeellisuutta ei tarkisteta. Jos Y-tunnus on 0765432-1, alv-tunniste on FI07654321.	Alv-tunniste muodostetaan Y-tunnuksen perusteella, joten myös alv-tunniste pitää anonymisoida, koska se voi myös viitata yksittäiseen henkilöön.
GIIN-tunniste (GIIN)	GIIN-tunnisteen voi jättää anonymisoinnista.	
Verotunniste (TIN) (Tax Identification Number (TIN))	Jos verotunniste (TIN) on suoraan muodostettu henkilötunnuksesta tai sisältää henkilötunnuksen, henkilötunnuksesta voidaan jättää syntymäaika muuttamatta. Muut verotunnisteen tiedot on muutettava.	Verotunniste on yksilöivä tieto, jonka perusteella yksittäinen henkilö voidaan tunnistaa.
Kaupparekisteritunnus (Finnish trade registration number)	Kaupparekisteritunnus on muutettava kokonaan.	Kaupparekisteritunnus voi viitata pieneen yritykseen, jonka perusteella henkilöitä voi olla helppo tunnistaa yhdistämällä kaupparekisteritunnuksen tiedot yrityksen muihin tietoihin.
Ulkomainen yritystunnus (Foreign business registration number)	Ulkomainen yritystunnus on muutettava kokonaan.	Ulkomainen yritystunnus voi viitata pieneen yritykseen, jonka perusteella henkilöitä voi olla helppo tunnistaa yhdistämällä yritystunnuksen tiedot yrityksen muihin tietoihin.

Ulkomainen henkilötunnus (Foreign personal identification number)	Ulkomaisesta henkilötunnuksesta voidaan syntymäaikaan liittyvä osuus jättää anonymisoimatta. Muut tunnisteiden tiedot on anonymisoitava (pois lukien merkki, joka vastaa suomalaisten henkilötunnusten merkkejä "-" tai "A").	Ulkomaisen henkilötunnuksen avulla henkilö voidaan yksilöidä.
Muu tunnus (Other)	Jos tunnus viittaa henkilötunnukseen, sillä on samat anonymisointivaatimukset kuin muilla henkilötunnuksilla. Jos tunnus viittaa yrityksen johonkin tunnukseen, on tunnus anonymisoitava siten, ettei siitä voida tunnistaa yritystä.	Muu tunnus saattaa sisältää tietoa henkilöstä tai yrityksestä.

Esimerkki, Henkilötunnus (suomalainen):

Alkuperäinen arvo	Anonymisointi	Lopputulos
211168-111J	Syntymäaika pysyy samana. Henkilötunnuksen loppuosaa anonymisoidaan siten, että koko henkilötunnus menee tarkistuksista läpi.	211168-5379

Esimerkki, Y-tunnus:

Alkuperäinen arvo	Anonymisointi	Lopputulos
0245458-3	Y-tunnus anonymisoidaan siten, että Y-tunnus on muodoltaan oikea eli tarkistusmerkki on laskennallisesti oikea.	8351634-3

Nimi (Name), Etunimi (FirstName), Sukunimi (LastName), Edustajan nimi (Name)

Erlaisia nimi-kenttiä löytyy useista tietosisällön kohdista tulorekisterissä. Anonymisointivaatimukset koskevat kaikkia tietosisällön kohtia, joissa käsitellään nimiä. Suorituksen maksajan, tulonsaajan ja edustajan nimitiedot pitää anonymisoida. Poikkeuksena testauksen yhteyshenkilön nimi, jonka voi jättää anonymisoimatta.

Tyyppi	Vaatus	Syy anonymisointiin
Etunimi (FirstName)	Kaikki etunimet on muutettava.	Nimi määritellään henkilötiedoksi.

Sukunimi (LastName)	Koko sukunimi on muutettava.	Epätavallisten nimien yhteydessä nimi voi yksinään yksilöidä henkilön.
Nimi (Name)	Nimestä on muutettava sekä etunimet että sukunimi.	
Edustajan nimi (Name)	Nimestä on muutettava sekä etunimet että sukunimi.	

Esimerkki, Nimi:

Alkuperäinen arvo	Anonymisointi	Lopputulos
Erkki Esimerkki	Nimestä on muutettava sekä etunimet että sukunimi. Nimet voivat olla sattumanvaraisia merkkijonoja tai apuna voi käyttää esimerkiksi nimilistaa, josta uudet nimet valitaan.	Matti Meikäläinen

Puhelinnumero (Telephone)

Tyyppi	Vaatus	Syy anonymisointiin
Puhelinnumero (Telephone)	Puhelinnumero on korvattava sattumanvaraisella luvulla. Poikkeuksena testauksen yhteyshenkilön puhelinnumero, jonka voi jättää anonymisoimatta.	Puhelinliittymä on joko yrityksen tai yksityisen henkilön nimissä. Puhelinnumeron avulla saataisiin tietoa yrityksestä tai yksittäisestä henkilöstä, jonka perusteella on mahdollista yksilöidä kyseessä oleva henkilö.

Esimerkki, Puhelinnumero:

Alkuperäinen arvo	Anonymisointi	Lopputulos
0441234512	Puhelinnumero korvataan sattumanvaraisella luvulla.	1573810548

Sähköpostiosoite (Email)

Tyyppi	Vaatus	Syy anonymisointiin
Sähköpostiosoite (Email)	Sähköpostiosoite on muutettava kokonaan. Vaihtoehtoisesti arvon voi myös poistaa, koska se ei ole pakollinen.	Sähköpostiosoite määritellään henkilötiedoksi.

	Poikkeuksena testauksen yhteyshenkilön sähköpostiosoite, jonka voi jättää anonymisoimatta.	
--	--	--

Esimerkki, Sähköpostiosoite:

Alkuperäinen arvo	Anonymisointi	Lopputulokset
Erkki.Esimerkki@YrityksenNimi.fi	Sähköposti muutetaan kokonaan.	Matti.Meikalainen@gieowgn.fi

Katuosoite (Street)

Tyyppi	Vaatus	Syy anonymisointiin
Katuosoite (Street)	Katuosoitteesta on muutettava sekä kadunnimi että asunnon numero.	Osoitteen perusteella voidaan hakea kyseisessä osoitteessa asuvien henkilöiden tietoja, joten katuosoite on muutettava.

Esimerkki, Katuosoite:

Alkuperäinen arvo	Anonymisointi	Lopputulokset
Rantatie 1 C25	Muutetaan sekä kadunnimi että asunnon numero.	Kampituskatu 4

c/o-tarkenne (Co)

Tyyppi	Vaatus	Syy anonymisointiin
c/o-tarkenne (Co)	Osoitetiedoista on muutettava kokonaan sekä kadunnimi että numero sekä kaikki nimet.	C/o-tarkenne sisältää osoitetietoja ja mahdollisesti nimiä.

Esimerkki, c/o-tarkenne:

Alkuperäinen arvo	Anonymisointi	Lopputulokset
Maija Mehiläinen c/o Matti Meikäläinen Rantatie 1 C25 00100 Helsinki	Osoitetiedoista muutetaan sekä kadunnimi että numero.	Kirsi Nepalainen c/o Keijo Karhustin Kampituskatu 4 00100 Helsinki

PL (POBox)

Tyyppi	Vaatus	Syy anonymisointiin
PL (POBox)	Postilokeronumero muutetaan sattumanvaraiseksi luvuksi, jossa on 1–4 numeroa.	Postilokeronumero on muutettava, koska postinumeron ja postilokeronumeron yhdistelmällä

		voidaan saada tiettyissä tapauksissa selville postilokeroa käyttävän henkilön tiedot.
--	--	---

Esimerkki, PL:

Alkuperäinen arvo	Anonymisointi	Lopputulos
PL 347	Postilokeronumero on muutettava sattumanvaraiseksi luvuksi, jossa on 1–4 numeroa.	PL 5321

Ammattiluokan tai nimikkeen tunniste (Code), Ammattinimike (Title)

Tyyppi	Vaatus	Syy anonymisointiin
Ammattiluokan tai nimikkeen tunniste (Code)	Ammattiluokan tai nimikkeen tunniste on korvattava jollain toisella tunnisteella listalta "Ammattiluokan tai nimikkeen tyyppi (Type)".	Ammattiluokka on useissa tapauksissa varsin yksilöivää tietoa. Käytetyillä listoilla "Ammattiluokan tai nimikkeen tyyppi (Type)" on ammatteja, joiden haltijoita ei ole montaa, joissain tapauksissa vain yksi. Tämän tiedon perusteella voidaan siis jopa yksilöidä henkilö.
Ammattinimike (Title)	On käytettävä sitä ammattinimikettä, joka on valittu arvoksi kohdassa "Ammattiluokan tai nimikkeen tunniste (Code)".	

Esimerkki, Ammattiluokan tai nimikkeen tunniste:

Alkuperäinen arvo	Anonymisointi	Lopputulos
00131	Valitaan käytetyltä "Ammattiluokan tai nimikkeen tyyppi (Type)" -listalta sattumanvaraisesti toinen arvo.	93100

Esimerkki, Ammattinimike:

Alkuperäinen arvo	Anonymisointi	Lopputulos
Aikuislukion lehtori	Vaihdetaan Ammattinimike vastaamaan vaihdettua tunnistetta.	Kirvesmies

Määrä (Amount), Vähennyksen määrä (Amount), Yksikköhinta (UnitPrice), Kertakorvaus (OneOff)

Tyyppi	Vaatus	Syy anonymisointiin
Määrä (Amount) Vähennyksen määrä (Amount)	Määrä muutettava. Määrän muutoksessa on pidettävä huoli, ettei määrää saa palautettua alkuperäiseksi, eli samaa kaavaa ei voi käyttää	Poikkeuksellisten tulotietojen, kuten esimerkiksi poikkeuksellisen korkean palkan, etuuden tai ker-

	<p>kaikkiin määrän muutoksiin. Määrän kokoluokka voi pysyä alkuperäisen kaltaisena.</p> <p>Eri tulolajien vaatimukset, jotka vaikuttavat Määrä (Amount) -arvoon palkkatietojen ilmoittamisessa, on listattu dokumentteihin "Palkat - Koodistot – Tulolajit" [1] ja "Tietojen toimittaminen – Skeemat – Palkkatietoilmoitukset" Määrä (Amount) -tiedon kuvaukseen [2]. Vastavat tiedot etuuskien osalta löytyvät dokumenteista "Etuudet – Koodistot – Tulolajit" [3] ja "Tietojen toimittaminen – Skeemat – Etuustietoilmoitukset" [4].</p>	<p>takorvauksen, perusteella pystytään yksilöimään tiettyjä henkilöitä.</p>
Yksikköhinta (UnitPrice)	<p>Yksikköhinta on muutettava. Yksikköhinnan muutoksessa on pidettävä huoli, ettei yksikköhintaa saa palautettua alkuperäiseksi, eli samaa kaavaa ei voi käyttää kaikkiin yksikköhintojen muutoksiin. Yksikköhinnan kokoluokka voi pysyä alkuperäisen kaltaisena.</p>	
Kertakorvaus (OneOff)	<p>Kertakorvaus on muutettava. Kertakorvauksen muutoksessa on pidettävä huoli, ettei kertakorvausta saa palautettua alkuperäiseksi, eli samaa kaavaa ei voi käyttää kaikkiin kertakorvausten muutoksiin. Kertakorvauksen kokoluokka voi pysyä alkuperäisen kaltaisena.</p>	

Esimerkki, Määrä:

Alkuperäinen arvo	Anonymisointi	Lopputulos
25000	Määrä muutetaan toiseksi luvuksi.	32560

Esimerkki, Yksikköhinta:

Alkuperäinen arvo	Anonymisointi	Lopputulos
2000	Yksikköhinta muutetaan toiseksi luvuksi.	2105

Esimerkki, Kertakorvaus:

Alkuperäinen arvo	Anonymisointi	Lopputulokset
17500	Kertakorvaus muutetaan toiseksi luvuksi.	6312

Toimeksiantajan nimi (Name), Yrityksen nimi (CompanyName), Työnantajan nimi (EmployerName)

Tyyppi	Vaatus	Syy anonymisointiin
Toimeksiantajan nimi (Name)	Jos toimeksiantajan tai työnantajan nimi viittaa henkilön nimeen, sekä etunimet että sukunimi on muutettava. Yrityksen nimi on muutettava.	Nimi määritellään henkilötiedoksi. Epätavallisten nimien yhteydessä nimi voi yksinään yksilöidä henkilön. Yrityksessä saattaa olla vain yksi työntekijä, jolloin yrityksen nimen perusteella voitaisiin yksilöidä henkilö.
Yrityksen nimi (CompanyName)		
Työnantajan nimi (EmployerName)		

Esimerkki, Toimeksiantajan nimi / Yrityksen nimi / Työnantajan nimi:

Alkuperäinen arvo	Anonymisointi	Lopputulokset
Erkki Esimerkki	Nimestä on muutettava sekä etunimet että sukunimi. Nimet voivat olla sattumanvaraisia merkkijonoja tai apuna voidaan käyttää esimerkiksi nimilistaa, josta uudet nimet valitaan.	Matti Meikäläinen
Erkin Puistokaluste Oy	Yrityksen koko nimi on muutettava tunnistamattomaksi.	Matin Kenkähuolto Oy

Työtaturmavakuutuksen vakuutusnumero (AccInsPolicyNo)

Jos testaaja on anonymisoinut työtaturmavakuutuksen vakuutusnumeron taustalla olevan tiedon testausympäristössään, ei työtaturmavakuutuksen vakuutusnumeroa tarvitse anonymisoida.

Vakuutuksen numero tai muu tunnus (InsuranceNo)

Jos testaaja on anonymisoinut vakuutuksen numeron tai muun tunnuksen taustalla olevan tiedon testausympäristössään, ei vakuutuksen numeroa tai muuta tunnusta tarvitse anonymisoida.

VIITTEET

[1] Palkat – Koodistot – Tulolajit:

<https://www.vero.fi/globalassets/tulorekisteri/koodistot-tulolajit.pdf>

[2] Tietojen toimittaminen – Skeemat – Palkkatietoilmoitukset:

<https://www.vero.fi/globalassets/tulorekisteri/tietojen-toimittaminen-skeemat-palkka-tietoilmoitukset.pdf>

[3] Etuudet – Koodistot – Tulolajit:

<https://www.vero.fi/globalassets/tulorekisteri/etuudet-koodistot-tulolajit.pdf>

[4] Tietojen toimittaminen – Skeemat – Etuustietoilmoitukset:

<https://www.vero.fi/globalassets/tulorekisteri/tietojen-toimittaminen-skeemat-etuus-tietoilmoitukset.pdf>

